№ 28. Sobota 5. Lutego 1859. Rok wydania 49.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami dziennym i tygodniowym, tudzież z Rozmaitościami co Środy kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 cent. W. A. — Insercya w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austryacka. — Anglia. — Francya. — Włochy. — Niemce. — Księstwa Naddunajskie. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 31. stycznia. Dnia 1. lutego 1859 wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany IV. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 17. Ministeryalną deklaracyę z dnia 5. stycznia 1859, wymieniana na równoopiewającą deklaracyę ministerstwa gabinetu księstwa Lippe w Detmold ddto 22 grudnia 1858 względem pertraktacyi ruchomej puścizny po zmarłych w jednem państwie poddanych drugiego państwa.

Nr. 18. Cesarskie rozporządzenie z 12. stycznia 1859, względem norm, pod jakiemi zastosować należy przepisy patentu z 1. stycznia 1856 nr. 7 Dzien. ust. p. do duchownych dóbr w Siedmiogrodzie.

Nr. 19. Obwieszczenie ministerstwa skarbu z 16. stycznia 1859, prawomocne w Morawii i Szląsku, względem rozpoczęcia czynności morawsko-szląskiego górniczego starostwa w Ołomuńcu, i względem zniesienia górniczego komisaryatu w Opawie.

Nr. 20. Rozporządzenie ministeryów sprawiedliwości i skarbu z 19. stycznia 1859, obowiązujące wszystkie kraje koronne, z wyjątkiem Lombardo-weneckiego królestwa, Dalmacyi i Pogranicza wojskowego, którem się bliższe podają przepisy względem opędzania kosztów za mające się przedsiębrać według §§. 139 i 161 regulaminu notaryatu z 21. maja 1855 indagacye urzędowania notaryuszów.

Nr. 21. Dekret ministerstwa skarbu z 22. stycznia 1859, względem zniesienia prowizorycznego kontrolowego urzędu w Sternbergu.

Nr. 22. Dekret ministerstwa skarbu z 23. stycznia 1859, ważny w Lombardo-weneckiem królestwie względem pozwolenia wolnego od cła wywozu surowego w niciach jedwabiu, uzyskanego z wprowadzonych kokonów zagranicznych.

Nr. 23. Rozporządzenie ministeryów spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i skarbu z 26go stycznia 1859, względem wyłączenia gminy Enkala z powiatu Makfalva i przydzielenia jej do powiatu Szitaskerestur w Siedmiogrodzie.

Nr. 24. Rozporządzenie ministeryów spraw wewnętrznych, skarbu, handlu i wojskowej centralnej kancelaryi Cesarza Jego Mości z 30. stycznia 1859, prawomocne we wszystkich krajach koronnych względem ograniczenia wywozu koni.

Z tym zeszytem wyjdzie oraz i będzie rozesłany spis osnowy wydanych w miesiącu styczniu 1859 zeszytów Dziennika ustaw państwa.

Sprawy krajowe.

(Skarcenie dzienników. — Obligacye zmienione na 5 i 10 tysięcy. — Losowanie obligacyi długu krajowego. — Wybór prezydentów izby handlowej.)

Wiedeń, 2. lutego. *Litogr. korespon. austr.* pisze: Pomimo względów uszanowania, jakie przynależą dworowi blizko spokrewnionemu z najwyższym domem cesarskim, jako też sprzymierzonej z Austryą dynastyi panującej, pozwoliły sobie niektóre dzienniki tutejsze powtórzyć niecny kalambur, zrodzony na ziemi niemonckiej. Wydano już stosowne rozporządzenia, by ukarać należycie to wykroczenie.

— *Gazeta wied.* pisze: Dogadzając wielostronnym życzeniom, nakazał rząd oprócz zmienionych obligacyi długu państwa na 100, 500 i 1000 zł. waluty austr., drukować także takie obligacye z kuponami na 5000 i 10 000 zł. wal. austr. Co się odnośnie do ogłoszenia z 26. października 1858 podaje do wiadomości powszechnej.

— Dnia wczorajszego przedsiębrano na mocy najwyższego patentu z 21. marca 1818 — 301 losowanie dawniejszego długu państwa, i wyciągnięto seryę nr. 82. Ta serya zawiera obligacye bankowe po 5%, a mianowicie nr. 74.003 aż włącznie do nr. 74.194, nr. 74195 z czwartą częścią kapitału; nr. 74.196 aż włącznie do nr. 74.889 z całym kapitałem w kwocie 997.889 zł. 20½ kr. i z procentami w kwocie 24.947 złr. 13¾ kr. podług zniżonej stopy. Zawarte w tej seryi pojedyncze numera obligacyi ogłoszone będą później w osobnym spisie.

Prócz tego wyciągnięto tego samego dnia przy dwudziestoczwartem losowaniu pożyczki z roku 1834 na 25 milionów 140 seryi. Losowanie obligacyi długu, zawartych w tych 140 seryach, nastąpi 2. maja r. b.

Nakoniec przedsiębrano tego samego dnia także 5te losowanie obligacyi długu, wydanych na spłacenie kolei żelaznej Oedenburg-Wiedeń-Neustadt, i wyciągnięto seryę E.

— *Litograf. koresp.* pisze: Na zaszłe zapytanie rozporządziło c. k. ministerstwo handlu, że przepis wydanego do lombardzkiego namiestnictwa dekretu z 9. grudnia 1857, na mocy którego w izbach handlowych, pomimo odbywających się tylko co dwa lata wyborów uzupełniających, należy przedsiębrać wybór prezydenta i wiceprezydenta w myśl prowizorycznej ustawy izby na początku każdego roku, stosuje się do wszystkich izb handlowych i przemysłowych państwa, pominąwszy przedłużenie peryodu wyborczego.

(Sprawozdanie gubernatora austryackiego narodowego banku, Józefa Pipitz na zgromadzeniu bankowego wydziału d. 17. stycznia 1859. Dokończenie.)

Rok upłyniony był więcej niż każdy poprzedni bogaty w zbawienne skutki najwyższej troskliwości i opieki, jakiej Jego c. k. apost. Mość raczył użyczyć instytutowi, tak że już teraz zamyślamy o wniosku, imieniem szanownego wydziału złożyć u stóp cesarskiego tronu jednomyślne najgłębsze podziękowanie.

Nim przystąpię do wyświecenia pojedyńczych gałęzi spraw, muszę wprzódy nadmienić, że bank zamknął swoje książki, i rachunki w IIgim półroczu 1858 jeszcze w walucie bankowej, że przeto cyfry następującego tu wykazu spraw zestawione są także w walucie bankowej (monecie konwencyjnej stopy 20reńskowej).

Natomiast przeniesienie na nowy rachunek następuje w walucie austryackiej, i w tej ostatniej ogłoszony będzie także stan banku z 1. stycznia 1859.

Wykaz spraw.

	20złr.	kr.	20złr.	kr.
Z końcem roku 1857 wynosiły pretensye banku do państwa w ogóle			203,784.354	18²/₄
Z tego umorzono w roku 1858:				
Przypadłą według ugody rentą umarzenia za dług, powstały z wykupienia pieniędzy papierowych wal. wiedeńskiej	3,588.625	50		
Przychodami z odstąpionych bankowi w zastaw dóbr skarbowych	3,914.726	36²/₄	7,503.352	26²/₄
Przeto zostaje . .			196,281.001	kr.52
czyli à 105 w wal. austr. 45złr. . .			206.095.051	kr.95

Z tego tyczą się długu państwa za wykupienie papierowych pieniędzy waluty wiedeńskiej, który jak potąd spłacany bywa rentą umarzania:

	20złr.	kr.
po 4% uprocentowany	25,266.263	59¼
nieuprocentowany	25,229.464	29¼
Razem . . .	50,495.728	28²/₄ w. b.
	45zł.	kr.
czyli à 105 w wal. austr.	53,020.514	90

	45zł.	kr.
Ugodą z 26. grudnia 1858 odstąpiono bankowi narodow.:		
Mające się złożyć przez południowo-lombardo-weneckie i centralno-włoskie towarzystwo kolei żelaznej w latach 1860, 1861, 1862, 1863 i 1864 raty kupna, w ogółowej kwocie	30,000.000	—
W obligacyach uwolnienia od ciężarów gruntowych . .	23,074.537	05
Policzywszy do tego mające się wydać przez narodowy bank banknoty po 1 zł. wal. austr. w kwocie . .	100.000.000	—
	45złr.	kr.
tedy wynika ztąd powyższa suma	206,095.051	95

w walucie austryackiej.

Przychody instytutu były:	20zł.	kr.	f.
Sprawą eskomptową	4,136.760	18	$3^{4}/_{7}$
Sprawą pożyczki	4,677.180	45	$^{2}/_{7}$
Procentami przynoszącego korzyści pierwiastkowego majątku bankowego	1,185.812	45	$3^{1}/_{7}$
Procentami funduszu rezerwowego	550.455	6	—
Sprawą asygnacyi	58.781	50	$2^{1}/_{7}$
Sprawami oddziału kredytu hipotecznego	1,385.056	9	—
Przychody wynosiły przeto	11,994.046	55	$1^{1}/_{7}$

Potrąciwszy z tego:	20zł.	kr.	f.
Należące do roku 1859	1,129.585	58	—
Wszystkie wydatki w kwocie	1,047.425	20	$3^{3}/_{7}$
Podatek dochodowy w kwocie	674.178	27	$3^{3}/_{7}$

	20zł.	kr.	f.
Razem	2,851.189	46	$2^{6}/_{7}$
tedy pozostaje	9,142.857	8	$2^{2}/_{7}$

które za każdą z istnących 150.000 akcyi dają roczną kwotę 20zł. 60 kr. 57 f. $^{4}/_{7}$

Zasób monety.	20zł.	kr.	f.
Wynosił z końcem roku 1857	98,043.020	41	—
W roku 1858 powiększył się o	534.423	42	$3^{6}/_{7}$
składa się przeto z 31. grudnia 1858 z kwoty	98,577.444	23	$3^{6}/_{7}$

Obieg banknotów.	20zł.	kr.	f.
Wynosił 31. grudnia 1857 kwotę	383,480.789	—	—
W ciągu roku 1858 zmniejszył się o	13,458.433	22	$3^{3}/_{7}$
i wynosi przeto dnia 31. grudnia 1858	370,022.355	37	$^{4}/_{7}$

Sprawa asygnacyi bankowej.

W roku 1858 wydały wszystkie kasy bankowe w Wiedniu i w krajach koronnych w ogóle 22.740 sztuk asygnacyi bankowych, w ogółowej kwocie 20złr. 94,996.413 kr. 25 f. $3^{5}/_{7}$.

Sprawa eskomptowa.

Według załączonego do tej mowy wykazu eskomptowano w roku 1858:

	20zł.	kr.	f.
W Wiedniu 119.420 sztuk efektów w kwocie	248,263.513	7	$^{4}/_{7}$
We wszystkich bankowych, filialnych, eskomptowych zakładach 69,479 sztuk efektów w kwocie	93,815.929	—	$2^{2}/_{7}$
Razem 188.899 sztuk w ogółowej kwocie	342,079.442	7	$2^{6}/_{7}$

Po stráceniu wpłynionych w roku 1858 do kasy efektów eskomptowych znajduje się 31. grudnia 1858 jeszcze w portefeillu banku:

	20zł.	kr.	f.
W Wiedniu 22,585 sztuk efektów, w kwocie	54 557 205	45	$^{1}/_{7}$
We wszystkich filialnych 15,187 sztuk efektów w kwocie	22,238.692	18	$2^{2}/_{7}$
przeto w ogóle 37.772 sztuk efektów w ogółowej kwocie	76,795.898	3	$2^{3}/_{7}$

Rozszerzone sprawy i szczęśliwe wynikłości stawią dowód, jak ważne zasługi położyli panowie cenzorowie tak w Wiedniu, jako też w krajach koronnych przez swoje uważne i bezstronne rozpoznanie i osądzenie.

Sprawa pożyczki.

W ciągu roku 1858 osiągnęły zastawione w kasie pożyczkowej w Wiedniu efekta ogółową kwotę 20zł. 717,587.384 kr. 32 f. 3, na co w zaliczkach i przedłużeniach przyzwolono w ogóle 20zł. 377,290.104 kr. 45 f. $2^{6}/_{7}$.

Po uskutecznionych spłatach znajdują się 31. grudnia 1858 w pożyczkowej kasie w Wiedniu jeszcze zastawione efekta w ogółowej wartości imiennej 20zł. 130,802.122, kr. 30, f. 2, które służą za pokrycie na zaliczki, w ogółowej kwocie 20 zł. 69,252.004, kr. 45, f. $2^{6}/_{7}$.

Następnie z załączonego do tej mowy wykazu można poznać, że w ciągu roku 1858 we wszystkich filialnych zakładach pożyczkowych na zastawy w imiennej wartości 20zł. 3,566.858 kr. $38^{2}/_{4}$, pozwolono zaliczki w ogółowej kwocie 20zł. 1,761.000 —, i że po uskutecznionych zwrotach na zastawione efekta w imiennej wartości 20zł. 17,473.243 kr. $36^{1}/_{4}$, pozostaje jeszcze w zaliczkach 20zł. 7,884.500.

Sprawa depozytów.

Z 31. grudnia 1858 znajdują się w narodowym banku efekta w ogółowej wartości 112 mil. 20zł. 921.465 kr. $50^{2}/_{4}$ jako depozyta w przechowaniu.

Sprawa giro,

okazuje w roku 1858 obrót kwoty 20zł. 31.706.013 kr. 50 f. $2^{6}/_{7}$.

Załatwiane także przez zakład giro wydawanie i wykupianie parcyalno-hipotecznych, tudzież trzy procentowych c. k. asygnatów centralnej kasy nie jest objęte w tej sumie, gdyż obrót ich przyjęto do ogółowego obrotu wszystkich kas bankowych.

Ogółowe stany kasy	20zł.	kr.	f.
wynosiły 31. grudnia 1857	182,831.358	35	—
w roku 1858 wynosił przychód	2,391.596.226	34	$2^{4}/_{7}$
Suma	2,574.427.585	9	$2^{4}/_{7}$
Z tego potrąciwszy wydatek w roku 1858 w kwocie	2,311.056 833	52	$3^{6}/_{7}$
tedy pozostaje 31. grudnia 1858	263,370.751	16	$2^{3}/_{7}$

jako ogółowy stan kasy.

Ogółowy obrót

	20zł.	kr.	f.
we wszystkich kasach bankowych okazuje według powyższego kwotę	4,702.653.060	27	$2^{3}/_{7}$

Fundusz rezerwowy.

	20zł.	kr.
Po odpisaniu asygnacyi na wsparcie ubogich profesyonistów i rozmaitych różnic monetarnych, jakie wyniknęły przez redukcyę monety, składa się fundusz rezerwowy z kwoty	8,953.639	$13^{3}/_{4}$
Ten sam posiada przynoszące prowizye efekta w imiennej wartości	12,219.740	36
z wartością kursu	8,566.942	46

Fundusz pensyi

wynosi z 31. grudnia 1858 w imiennej wartości	1,112.324	38
kursowa wartość jego efektów wynosi 31. grudnia 1858 kwotę	1,395.942	51

Dyrekcya banku zamyka te wykazy propozycyą, ażeby mającą się rozdać za drugie półrocze roku 1858 dywidendę wymierzono w kwocie 31zł. waluty bankowej, albo ponieważ ta kwota będzie zapłacona w walucie austryackiej, dla zaokrąglenia w kwocie 32zł. 50 centów waluty austryackiej. Dyrekcya bankowa w nadziei, że szanowne zgromadzenie pochwali tę propozycyę a wysokie ministerstwo skarbu potwierdzi, ustawiła już w ten sposób pozycye rachunkowe.

Pozostająca jeszcze po rozdzieleniu tej dywidendy z czystego zysku przewyżka będzie policzona jak w dawniejszych latach jako kwota do podatku dochodowego.

Wiedeń, 17. stycznia 1859. Zgodnie z oryginałem Wilhelm Lucam, jeneralny sekretarz.

Anglia.

(Głos dziennika „Economist" o kongresie doradzanym.)

Londyn, 30. stycznia. *Gazeta wiedeńska* przytacza następujący artykuł dziennika *Economist*: Canning opierał się ciągle systemowi zwoływania kongresów dla rządzenia światem. Teraz ozywają się znów głosy, że kwestyę francusko-sardyńsko austryacką możnaby załatwić tylko za pomocą kongresu austryackiego. Powtórzyć więc musimy zarzuty Canning'a, które właśnie w tym wypadku mają ważność podwójną, zwłaszcza że nie idzie o rządzenie światem, lecz właściwie o to, by zmienić porządek ustalony kongresem dawniejszym. Zdaniem naszem nie należałoby rządzić się w tej mierze ani włoskiemi ani austryackiemi sympatyami, lecz nad tem się zastanowić, jakie też sprawy do kongresu należą lub należeć mogą? Rząd francuski pragnie wojny widocznie, lecz oraz chciałby utrzymać i tę o sobie opinię, że jest za pokojem. Radby przeto wytoczyć na kongresie taką sprawę, której żaden kongres rozstrzygnąć nie może. Byłoby to rzeczą próżną i nierozsądną utrzymywać w tem rząd francuski, i uważać to za sprawę pilną i bieżącą, co już roku 1815 załatwiono. Co do Włoch, tedy wypada o tem pamiętać, że jeśli „stronnictwo włoskie" ma jakie prawa słuszne, to zapewne nie takie, któreby zasadzały się na traktatach i ugodach europejskich. Takie prawa przemawiają wyłącznie tylko za Austryą. A jeśli kongres wiedeński utraciłby miał wszelką ważność, jakąż powagę możnaby przypisywać nowemu?

Francya.

(Dotacye księcia Napoleona. — Wieści dziennikarskie.)

Paryż, 30. stycznia. Zaślubiny księcia Napoleona zajmują teraz wyłącznie mieszkańców francuskiej stolicy. Słychać, że wniosek względem dotacyi dla księcia przedłożony zostanie prawodawczemu ciału i zależeć będzie od uchwały senatu. Dotacya wynosi pół miliona franków. Książę Hieronim pobiera ze skarbu 1,500.000 franków, z których wyznaczono dotąd dla księcia Napoleona 300.000 franków a dla księżny Matyldy 200.000 franków. Roczny zatem dochód księcia Napoleona wynosiłby włącznie z dotacyą 800.000 franków.

Prawodawcze ciało wotować będzie dotacyę 500.000 franków dla księcia Napoleona.

— Admirał Hamelin zwiedzać będzie temi dniami niektóre wojenne porta.

— Książę Hieronim zapadł znowu na katar, słabość jednak wcale nie jest niebezpieczna.

— Dziennik *Jour. des chemins de fer* przytacza między innemi słowa, które Cesarz wyrzekł do pewnego marszałka cudzoziemskiego (podobno do Narvaez'a). Miał się z tem oświadczyć, że pragnie pokoju, że wie o tem dobrze, jak pokój potrzebny jest Francyi, i gdyby powiodło się mu nadal utrzymać, tedy uważałby to za najświetniejszy czyn władzcy narodu stojącego „na czele cywilizacyi." Nie pierwszy to raz — pisze dalej gazeta wiedeńska — słyszymy o tej górującej cywilizacyi we Francyi, lecz sądzimy przy tem, że cywilizacya, na czele której stoi Francya, liczy zapewne jeszcze prócz p. Sineo, deputowanego z izby sardyńskiej i innych zwolenników i przewodników. (O tym deputowanym, który wniósł poprawkę do propozycyi względem wyposażenia księżniczki Klotyldy, wspomniemy w późniejszym artykule pod rubryką: Włochy.)

Zresztą zaczynają już przycichać wieści o wojnie i w tem kole, z którego dziennik *Nord* otrzymywał swe natchnienia, a teraz tak się w tym względzie wyraził:

„Uznano wreszcie, że ani honor ani widoki Francyi nie wymagają wojny koniecznie, wyglądają też wszyscy niemal z pewnością wyrazów uspokojenia tak od tronu francuskiego, jak i angielskiego, i które zdołają uśmierzyć zupełnie wszelkie obawy publiczności.“

Natomiast jednak słychać zewsząd o pochodach wojskowych, o zbrojeniu się i o zakładaniu wielkich magazynów żywności. Jeden z korespondentów dziennika *Independance* przytacza następujące słowa z listu pisanego z Grenoble: „Miasto nasze ma pozor wojenny, jak niegdyś za czasów cesarstwa pierwszego; codzień nadciągają świeże oddziały wojskowe, które jawnie uważaja się za wojska armii włoskiej.“ Tenże sam korespondent donosi dalej, że do Marsylii zwieziono już 35.000 łóżek polowych, a w pobliżu portu marsylskiego wynajęto 40 zabudowań na składy wojskowe; urządzono też piekarnie polowe, które dostarczyć mogą codziennie po 40.000 racyi chleba. Spodziewają się także przysyłki 12 milionów ładunków a w Tulonie uzbrajają 52 okrętów na pierwsze zawołanie. Również uzbrajają z pospiechem największym i we wszystkich innych portach francuskich wszelkie okręta, jakie tylko przydać się mogą do żeglugi.“ Ile w tem wszystkiem prawdy, o tem trudno stanowić teraz z pewnością, zwłaszcza że dzienniki francuskie otrzymały polecenie, by o uzbrojeniach wojennych nic nie pisały, a dzienniki urzędowe, jak się o tem wyraża *Gazeta wiedeńska*, przytaczająca spostrzeżenie dziennika „*Köln. Ztg.*“ są tak bezsumienne, że nietylko odwołują zaraz w następującym swym numerze każdą wiadomość, która im już nie jest na rękę, lecz nadto składają jeszcze odpowiedzialność za taki edoniesienia ua dzienniki zagraniczne.

Dziennik francuski *Presse* zaklina Anglię, by nie przeszkadzała Francyi zawojować kraje włoskie.

Włochy.

(Obrzęd weselny księcia Napoleona. — Wyposażenie księżny Klotyldy. — Korespondencye z Neapolu.)

Turyn, 30. stycznia. Według telegraficznej wiadomości dziennika *Independance Belge* ułożył wczoraj po południu o 3 godzinie hrabia Cavour jako notaryusz korony, ślubny kontrakt dla księcia Napoleona i księżniczki Matyldy w obecności jenerała Niela, francuskiego ministra przy tutejszym dworze, p. Latour d'Auvergne i wysokich dygnitarzy dworu. Deputacya narodowej gwardyi wręczyła księżniczce Klotyldzie wielki bukiet, a wieczór wyprawiła muzyka gwardyi serenadę na placu przed pałacem. Lud w najwyższem uniesieniu obwoływał: „Niech żyje król! Niech żyją Nowożeńcy!“ Potem oświetlono miasto. Dziś w niedzielę był ślub. Arcybiskup z Vercelli któremu asystowali biskupi z Casale, Pigneroli i Savony udzielił błogosławieństwa kościoła. Nowożeńcy, odjechali o pół do 2 do Genuy.

— Na posiedzeniu drugiej izby sardyńskiej z 27go stycznia przedłożono propozycyę względem wyposażenia księżniczki Klotyldy.

Treść jej taka:

„Art. 1. Upoważnia się do wydania 500.000 franków na wypłacenie posagu Jej królewicz. Mości księżniczce Klotyldzie Maryi Teresie Ludwice sabaudzkiej, a to na mocy traktatu z 25. stycznia zawartego między Najjaśniejszym królem sardyńskim i Najjaśniejszym Cesarzem Francuzów.

Art. 2. Wydatek ten wciągnięty być ma do nadzwyczajnej części budżetu ministerstwa finansów na rok 1859 z dodaniem odpowiednej rubryki pod nazwą: „Posag dla Jej królewicz. Mości księżniczki Klotyldy Maryi Teresy Ludwiki saubaudzkiej.“

Deputowany Sineo upraszał o głos, i taką miał przy tej sposobności przemowę:

„Miła i powabna księżniczka nasza znajdzie serdeczne przyjęcie po tamtej stronie Alpów, i będzie pieknym darem, który Francya od Włoch otrzymała.

Księżniczka Klotylda, czcigodna wnuczka Karola Alberta, wniesie (porterá) w dom cesarski wszystkie te przymioty cnotliwe, z których familia jej słynie od dawna; zdaniem mojem będzie ona jeszcze oprócz tego symbolem i przedstawicielką wyższego jeszcze posłannictwa.

Minęło już lat siedmdziesiąt, odkąd prawa narodów ogłoszono z mownicy francuskiej; gniew i trwoga przejęły wszystkich władzców europejskich. Wkrótce nagroził naród francuski wszystkim tronom, i wszyscy mocarze zaczęli pobudzać nań nieprzyjaciół.

Upłynęło właśnie lat jedenaście, kiedy Karol Albert wzniósł chorągiew niezawisłości krajów włoskich; Francya, której rząd przybrał formę demokratyczną na podstawie najszerszej zdrętwiała, jak się zdawało pod wpływem niebacznego i zgubnego egoizmu.

Umówiony teraz związek uważać należy za szczęśliwą sprzeczność między teraźniejszą i tamtą epoką. Starożytna dynastya sabaudzka przyjmując ten związek (coll' accettare questa unione), oddaje nową cześć zasadom przyjętym roku 1789 uroczyście we Francyi, i które potąd jeszcze stanowią główną podstawę prawa publicznego tego narodu.

Władca (il capo) rządu francuskiego upraszając o rękę księżniczki włoskiej dla swego najbliższego krewnego dowiódł tem, że mu wiadomo, jako naród przezeń rządzony przejął się cały wzniosłemi pomysłami (alti concetti) Karola Alberta.

Spełniamy tylko życzenie narodu tego, który tu zastępujemy, jeśli uchwalając rzeczoną ustawę chcemy i tę uroczystą i tę nierozjętą ugodę, oraz utwierdzić na nowo, którą Karol Albert połączył dynastyę swoją ze sprawą wolności i niezawisłości narodów.“

Przemowę tę przyjęto z oklaskami, i nikt z obecnych deputowanych nie wystąpił przeciw ogłoszonej przez p. Sineo wojnie krzyżowej Sardynii i Francyi wytoczonej wszystkim tronom europejskim w imieniu zasad z roku 1789

W końcu przyjęto projekt 111 głosami przeciw jednemu.

Neapol, 28. stycznia. Według telegraficznej depeszy dziennika *Augsburger Allg. Ztg.* przyszedł król zupełnie do zdrowia; na dniu 27. b. m. odjechał z Lecce i jak pisze urzędowy dziennik przyjedzie dziś do Bari.

Wielki książę Toskanii przybył w sobotę do Neapolu i wysiadł w pałacu Foresteria na przeciw królewskiego zamku.

— Jeden z korespondentów neapolitańskich do dziennika *Nord*, pisze gazeta wiedeńska — nie może się dość nadziwić tej łatwowierności, z jaką prasa europejska rozgłasza wiadomość o tamtejszych stosunkach i wypadkach. Nie raz ułożone są doniesienia te tak niezręcznie i z tak rażącą nieznajomością rzeczy, że bardzo łatwo poznaćby się można na ich nicości. Zdaje się jednak, że podobno łatwiej obałamucić opinię publiczną, niż ją oświecić, i że fałszywe wieści mają więcej ponęty, niż wszelkie sprostowania polegające na dobrej wierze i zdrowym rozsądku. Dalej wspomina o słabości króla, który jadąc po większej części w otwartym powozie podczas podróży swej przez Apulię nieco się przeziębił, a ztąd wzrosła zaraz pogłoska o ciężkiej słabości, a nawet i o śmierci JM. króla. Pierwsze oznaki słabości króla pojawiły się już wówczas, gdy odjeżdżał z Ariano. Powietrze było bardzo przykre, a po śnieżnej zamieci zaczął deszcz padać. Mimo to zbierały się na stacyach na powitanie króla liczne tłumy ludności nie raz już w wilię jego przyjazdu. Wąwóz pod Ariano przebywał król pieszo razem z asystencyą swoją; mieszkańce zrzuciwszy płaszcze z siebie zaścielali niemi drogę śniegiem przyprószoną.

O więźniach ułaskawionych donosi korespondent, że wiadomość o ich uwolnieniu przyjęli z największą radością, i z uczuciem wdzięczności. Nie sprawdza się to bynajmniej, by mieli opierać się przywiezieniu do Stanów zjednoczonych, a nawet i Poerio przystał na tę drogę.

Niemce.

(Nowiny dworu. — Wiadomości bieżące.)

Berlin, 30go stycznia. Stan zdrowia Jej królewicz. Mości księżny Wiktoryi i nowonarodzonego książęcia jest zawsze bardzo pomyślny. Ludność stolicy podziela żywo radość familii królewskiej.

— Przy obsadzeniu opróżnionych posad dyplomatycznych ma być mianowany także zastępca przy federacyi szwajcarskiej, i to jak się zdaje, ze stanu wojskowego.

Księstwa Naddunajskie.

(Czynności Skupczyny serbskiej. — Deputowani wołoscy.)

Belgrad, 28. stycznia. Lubo wezwany nie sądził się senat mocen wywoływać z kraju czterech wysokich dignitarzy, Nikolicza, Szymanowicza, Kniaziewicza i Zacha. Usunął ich tylko z urzędu, lecz pobierają płace, oczekując wyroku księcia Miłosza. Doradzano im tylko nie wychodzić z mieszkania. Wuczicz wziął wczoraj dobrowolnie dymisyę.

— Temi dniami przyjechał tu syn zmarłego Efraima Obrenowicza. Skupczyna wotowała adres dziękczynny Garaszaninowi. Sekretarz Milowan Jankowicz naraził się, że chciał ogłosić w dzienniku protokół Skupczyny, który chciano mieć w tajemnicy. Książęcy zastępca Stefcza Michajłowicz, dowiedziawszy się jeszcze dość wcześnie, że się drukuje, wstrzymał prasę, i dziennik wyszedł bez protokołów, które zawierały pociski na metropolitę i na dygnitarzy.

— Nadeszła dnia 26. stycznia do Bukaresztu następująca lista deputowanych. 1) Za dystrykt Ilfów: Książę Alexander Ghika i książę Dymitr Ghika. 2) Za Brailę: Logotet J. Statiteano i Grzegorz Philippesku. 3) Za Fokszany: Aga J. Kontakuzino i Karol Falkojanu. 4) Za dystrykt Wlaszka: Dr. Arsake i N. Tartaranu. 5) Za dystrykt Mechedinc: Mikołaj Bibesku i Aga Dymitr Filiszanu. 6) Za miasto Buseu: J. Margilloman i S. Wojnesku i 7) Za dystrykt Prahowa: Aga J. Kantakuzino i Aga Konstanty J. Philippesko.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 1. lutego. Dziś o godzinie 2 z południa powitał król. neapolitański pełnomocnik Jej królewicz. Mość księżnę Kalabryi w wielkiej sali w gmachu Namiestnictwa. Jej Mość Cesarzowa raczyła przypatrywać się tej ceremonii z galeryi. Zaraz potem wsiadła Jej królewicz. Mość śród huku dział na kr. neapolitański paropływ wojenny, dokąd Jej Mość Cesarzowa odprowadzała dostojną podróżnę, a o godzinie 4 po południu odpłynęła eskadra neapolitańska.

Medyolan, 1. lutego. Uczony Cesare Cantu oświadcza publicznie, że niema żadnego udziału w zabiegach politycznych.

Paryż, 2go lutego. Monitorowi donoszą z Dżeddy z 13go z. m.: Obudwu głównych sprawców rzezi, skazano na śmierć i stracono. Kajmakamów i innych obżałowanych odesłano do Konstantynopola, gdzie ich los wkrótce się roztrzygnie.

Genua, 30. stycznia. Król i nowo-zaślubieni księztwo przybyli do naszego miasta. — W Turynie zacznie wychodzić polityczny dziennik pod nazwą *l'Italia*; z programu jego pokazuje się, że pragnie zamienić całe Włochy od Alp aż do południowych kończyn w jednolite państwo. — W Ankonie raniono przed kilkoma dniami pewnego znakomitego męża przy wychodzeniu z teatru sztyletem w szyję; powód tej zbrodni nie wyjaśnił się jeszcze.

Rzym, 27go stycznia. Nowo-mianowany poseł hiszpański, Rios Rosas, przybył tu dzisiaj. Posłowie, bawarski, belgijski i holenderski odjechali do Neapolu na uroczystość zaślubin.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 4. lutego.

Hotel rosyjski: PP. Zawadzcy Józef i Stanisław, z Szlachcinicc. — Hr. Dunin Borkowski Sew., z Szuparki. — Wiszniewski Hen., z Dobrzan. — Hr. Dzieduszycki Jul., z Rzeszowa.

Hotel Langa: Kotkowski Apol., z Hawłowic.

Hotel angielski: Perelli Wilhelm, z Arłamowskiej woli.

Pod kolej żelazną: Szamota Sew. i Zawadzki Sew., z Polski.

Wyjechali ze Lwowa

Dnia 4. lutego.

PP. Hr. Dronojowski Zygm., do Krukienic. — Kruszyński Henryk, do Bereznik.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 3. lutego

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	321 95	+ 4.0°	81 1	zachodni sł.	deszcz
2. god. po poł.	321 54	+ 5 8°	77.2	„ „	pochmurno
10. god. wiecz.	322 37	+ 2.3°	85 3	„ „	„

Wysokość deszczu 0.‴12.

TEATR.

Dziś na korzyść reżyszera opery pana Ludwika Hurst opera niemiecka: **„Troubadour."**

Jutro na scenie polskiej po raz trzeci: **„Poczwarka,"** dramat wiejski w 5 aktach.

Termina

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacyi i t. d.

Dnia 7go lutego: Licytacya na wybudowanie kościoła w Bruckenthal w Żółkwi.

Dnia 8. lutego: Sprzedaż różnego materyału drewnianego w Stanisławowie.

Dnia 10. lutego: Sprzedaż realności nr. 151 w Mościskach.

Dnia 11. lutego: Sprzedaż dóbr Kulcza w Samborze.

Dnia 15. lutego: Sprzedaż realności nr. 53 w Tarnopolu. — Wydzierżawienie dóbr Knihinin w Stanisławowie.

Dnia 17. lutego: Sprzedaż realności nr. 442 w Brodach.

Dnia 18. lutego: Wydzierżawienie markietaństwa na cytadeli we Lwowie.

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 4. lutego.		zł.	cent.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	wal. austr.	83	50
„ przedał „ „ 100 po		—	—
„ dawał „ „ 100		—	—
„ żądał „ „ 100		84	—
Wartość kupona od 100 złr.		—	$38^5/_{10}$

Kurs lwowski.

Dnia 4 lutego.		gotówka zł.	gotówka c.	towarem zł.	towarem c.
Dukat holenderski	wal. austr.	4	83	4	88
Dukat cesarski	„ „	4	87	4	92
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	35	8	45
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	57	1	61
Talar pruski	„ „	1	52	1	55
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	1	19	1	21
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	82	25	83	60
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	77	75	78	75
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	79	40	80	30

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 4 lutego

1. Dług publiczny. *A. Państwa.* W walucie austryackiej po 5% za 100 zł. —.— Z pożyczki narodo. po 5% za 100 złr. 80 20. Z roku 1851 serya B. po 5% za 100 zł. —.—. Z konwersyi kuponów po 5% za 100 zł. —. Metaliki po 5% za 100 zł. 78.25; po 4½% za 100 zł. —.—; po 4% za 100 zł. —.—. po 3% za 100 zł. —.—; po 2½% za 100 zł. —.—; po 1% za 100 zł. — —; Przeznaczone do loso.: z r. 1834 za 100 zł. —; z r. 1839 za 100 zł. —.— zł. z roku 1854 za 100 zł. 108.25. — Losowane obligacye dawnego długu państwa: po 5% za 100 zł. —.—; po 4½% za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. —.—. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa w kraju uprocentowane: po 3% za 100 zł. — —; po 2½% za 100 zł. —.—; po 2¼% za 100 zł. — —; po 2% za 100 zł. — —; po 1¾% za 100 zł. — —. Przeznaczone do losowania obligacye dawnego długu państwa za granicą uprocentowane: po 5% za 100 zł. — —: po 4½ za 100 zł. — —; po 4% za 100 zł. — —. *B. Krajów koronnych.* Obligacye indemnizacyjne: Niższej Austryi po 5% za 100 zł. 90.—; Węgier 79 —; Banatu Temeskiego, Kroacyi i Slawonii — —; Galicyj —.—; Bukowiny —.—; Siedmiogrodu 77 25; innych krajów koronnych —.—; z klauzulą losowania w roku 1867 —.—. Lombardo-weneckiej pożyczki z roku 1850 po 5% za 100 zł. —

2. Akcye. Banku narodowego sztuka 928 —; instytutu kredytowego dla handlu i przemysłu 213 —; niższo-austr. towarzystwa eskomtowego —.—; półn. kolei Cesarza Ferdynanda za 1000 zł. 1702; towarzystwa kolei żelaznej państwa 230 50; zachod. kolei Cesarzowej Elżbiety po 200 zł. za 100 zł. (50%) wpłaty —.—; połud.-półn.-niemieckiej kolei komunik. —.—; kolei Cisy po 200 złr. m. k —; — lomb.-weneck. kol. żelaz. —.—; wsch. kolei Cesarza Franciszka Józefa —.—; austr. towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. 482.—; Lloyda w Tryeście po 500 złr. —.

3. Listy zastawne. *Banku narod.* w mon. konw.: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; na 6 lat po 5% za 100 zł. 97.—; na 10 lat po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. 88.—.; w walucie austryackiej: na 12 miesięcy po 5% za 100 zł. —.—; przeznaczone do losowania po 5% za 100 zł. —.—; galic. instyt. kred. po 4% za 100 zł. —.—.

4. Losy. Instytutu kredyt. dla handlu i przemysłu sztuka 97.—; towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju —.—; pożyczka miasta Tryestu za 100 zł. —.

Kurs wexlowy. Na 3. miesiące: Amsterdam za 100 holenderskich florenów —.—. Augsburg za 100 zł. południ. niemieck. waluty 88.60. Berlin za 100 talarów 155.—. Wrocław za 100 talar. — —. Frankfurt n. M. za 100 zł. południ. niemieck. waluty 88.90. Genua za 100 lirów piemonckich — —. Hamburg za 100 marko banko 78.70. Lipsk za 100 talarów —.—. Liwurna za 100 lirów toskańskich —.—. Londyn za 10 funtów szterl. 104.10. Lugdun za 100 franków —.—. Medyolan za 100 zł. waluty austryack. —.—. Marsylia za 100 frank. 41.50. Paryż za 100 fr. 41.45. Praga za 100 zł. wal. austr. —.—. Tryest za 100 zł. wal. austr. —.—. Wenecya za 100 zł. wal. austr. —.—.

Na 31 dni. Bukareszt za 100 piastrów wołoskich 14.95. Konstantynopol za 100 piastrów tureckich 8.20. Wexlowe dyskonto banku narod. 5% —. procent od zaliczek banku narodowego na papiery publiczne 5% —.

Kurs złota. Dukaty ces. mennicze 4.94, dukaty ces. pełnej wagi 4.90, korony 14.24. półkorony —.

KRONIKA.

W następujący wtorek dnia 8. lutego dają Słuchacze Akademii technicznej Bal w sali redutowej hr. Skarbka, w pięknej myśli utworzyć z dochodu zaopatrzenie i wsparcie stypendyalne dla pilnych kolegów w zawodzie technicznym. Jak zawsze, niemniej i w tym roku przyrządza się ile wiemy, na ten bal sala świetnie i okazale, ażeby tym sposobem wdzięcznie uczcić gościnną publiczność i godnie odpowiedzieć za tę jej życzliwość, z jaką chwalebny zamiar Akademików zawsze łaskawą była popierać. Uchylając wszelkie, jakie byćby mogły niedogodności, uradzono nie wydawać w tym roku tylko pewną ograniczoną ilość biletów, ażeby usunąć w tej mierze przykrość z ciżby i natłoku. Bilety wydaje kancelarya Wydziału balowego w zabudowaniu Akademii według życzenia pojedyńcze lub familijne w cenie 3 i 6 złr.

— (Wiadomości lokalne.) W drugiej połowie stycznia 1859 ukarały władze bezpieczeństwa za przekroczenie przepisów jazdy Józefa P. i Jakóba D. furmanów chłostą cielesną, a Michała K., właściciela gruntu z S. za pozostawienie koni bez dozoru aresztem; prócz tych skazały za przekroczenie przepisów zamykania szynkarza Jana K. i szynkarkę Praxedę S. za niedozwolone przyjmowanie na noc do szynku szynkarzów Kellmana D. i Samuela S., za znieważenie niedzieli szynkarzów Łukasza W., Abrahama S., szynkarkę Katarzynę i kramarkę Roszę B., a nakoniec za przekroczenie przepisów meldunkowych praczkę Maryę D. i ajenta prywatnego Henryka B., wszystkich na kary pieniężne, które oddano na fundusz ubogich.

Dnia 16. stycznia po południu zranił niejaki Feliks, jak mówią ze zazdrości Karolinę H. nożem w czoło, tak, że musiano ją zabrać do szpitalu. Winowajcę, ponieważ jest urlopnik, oddano wojskowej władzy karnej.

Dnia 18. stycznia znaleziono pod parkanem domu nr. 196¾ nowonarodzone, po części nadgryzione już od szczurów dziécię płci żeńskiej, ale dotąd nieudało się wyśledzić, kto je podrzucił.

Izraelitce Serke L. z Sokala skradł 20go stycznia r. b. nieznany złoczyńca skórzaną sakiewkę z kieszeni z kwotą 16 złr. m. k., ale zaraz nazajutrz pochwyciła złodziejów straż policyjna. Są to trzej chłopcy żydowscy Jakób L. 12toletni, Hersz R. i Fischel L., obadwaj 14letni. Wszyscy trzej sprzedawali okradzionej właścicielce kawałek bursztynu, i przy tej sposobności wyciągnął jeden z nich rzeczoną sakiewkę, poczem podzielili się wszyscy pieniądzmi, a dla zatarcia śladu zniszczyli sakiewkę. Oddano ich już władzy karnej.

W zamkniętym sklepie tandeciarza Chaima D. pod nr. 131¾ zajęły się 25. stycznia wieczorem rozmaite szmaty, ale wybuchnięciu pożaru zapobiegła patrol policyjna.

Barbara B., służąca, obwiesiła się 29. stycznia r. b. między czwartą piątą godziną wieczorem z niewiadomej przyczyny. Wszelki ratunek był już bezskuteczny.

Dodatek tygodniowy Nr. 5.

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

1. Piśmiennictwo w Galicyi. Do piśmiennictwa w Galicyi z ostatniego dziesiątka lat, zapisy bibliograficzne. Rok 1849—1859.
   Wstępu dokończenie. Układ niniejszego pisma. Bibliograficzny spis dzienników. Potrzeba i konieczność dziennikarskiego rozbioru. Wyszczególnienie dawniejszych dzienników. Zawiązki literatury polskiej w Galicyi od roku 1815. Pierwsi wskrzesiciele języka piśmienniczego tu w kraju. Zawiązek Gazety Krakowskiej. Zawiązek Gazety Lwowskiej. Jej współpracownicy i rzecz traktowana. Pierwsi autorowie artykułów w owej porze w gazecie lwowskiej zamieszczonych. Właściwa pora wskrzeszenia piśmiennictwa w Galicyi. Stanowisko obecne w ścisłym związku ze stanem dawniejszym. Myśl przewodnicząca i zakrój niniejszego pisma.
2. Zakład ślepych we Lwowie. Zamknięcie rachunków galicyjskiego zakładu dla ciemnych we Lwowie za rok 1858.
3. Piwniczna. Dokument z roku 1348 i kilku lat późniejszych. Stanisław August Król potwierdza przywileje na założenie miasteczka i na jarmarki, także zakaz zabraniający żydom osiedlać się w niem.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*